ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ІІ МІЖВУЗІВСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИУРОЧЕНА ДНЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

28 жовтня 2026 року

«СИЛА МОВИ: ДУХ, ЗБРОЯ, ІНТЕЛЕКТ»

Ірина ФАРІОН

Львів 2026

public awareness constitutes an important condition for strengthening the position of Ukrainian as the state language and safeguarding the constitutional foundations of Ukrainian statehood.

REFERENCES

1. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine No. 254k/96-VR of 28 June 1996. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text
2. On Ensuring the Functioning of Ukrainian as the State Language: Law of Ukraine No. 2704-VIII of 25 April 2019. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text
3. Code of Ukraine on Administrative Offenses: Law of the Ukrainian SSR No. 8073-X of 7 December 1984. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text
4. Decision of the Constitutional Court of Ukraine No. 1-r/2021 of 14 July 2021 in the case concerning the constitutionality of the Law of Ukraine "On Ensuring the Functioning of Ukrainian as the State Language". Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-21#Text
5. On National Minorities (Communities) of Ukraine: Law of Ukraine No. 2827-IX of 13 December 2022. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2827-20#Text

УДК 004.738.5:37.018.43:811

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК РЕСУРС ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Владислав ПАВЛИК
Науковий керівник Надія САЛАМІН,
викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Сучасна цифровізація вищої освіти зумовлює потребу у використанні інноваційних педагогічних ресурсів, які здатні підвищити ефективність навчання англійської мови та забезпечити формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти. Одним із таких ресурсів є соціальні мережі, які стали невід'ємною частиною повсякденного життя студентської молоді і одночасно можуть виступати інструментом розвитку мовних, комунікативних і міжкультурних навичок. [2]

Слід зазначити, що сучасна цифрова епоха характеризується розширенням комунікації, що відкриває все більше можливостей для взаємодії людей з усього світу і, у зв'язку з цим, використання соціальних мереж є найбільш актуальним.

Таким чином, соціальні мережі, мають низку переваг у створенні навчального контенту, а саме:

- можливість швидкого та широкого розповсюдження інформації, що сприяє поширенню освітнього контенту серед слухачів без прив'язки до певного міста перебування;
- створення інтерактивного та привабливого контенту (відео, інфографіка, інтерактивні тексти), що урізноманітнює навчальний процес, робить його цікавішим та більш захоплюючим;
- спільна робота здобувачів, викладачів та обговорення (здійснення інтерактивного навчання), де всі учасники навчального процесу матимуть змогу здійснювати обмін думками, ідеями, ставити запитання та відповідати на них;
- отримання зворотного зв'язку та адаптація контенту до потреб та інтересів всіх учасників навчального процесу;
- доступність та мобільність – можливість використання будь-яких гаджетів (комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, смартфонів), що дозволяє здійснювати процес навчання з будь-якої точки та в будь-який зручний час;
- зниження бар'єрів у навчанні – соціальні мережі допомагають подолати бар'єр у навчанні, зокрема, у здійсненні інклюзивної освіти. [3]

Однією з основних переваг соціальних мереж є можливість регулярного контакту з автентичною іноземною мовою. Наприклад,

на YouTube здобувачі освіти можуть переглядати відеоблоги, інтерв'ю, новини, освітні відео та фрагменти реального спілкування. Це дає змогу не лише засвоювати нову лексику, а й спостерігати за реальною вимовою, інтонацією, темпом мовлення та використанням мовних конструкцій у контексті.

Instagram також може бути ефективним ресурсом для мовного навчання. Короткі відео, дописи та інфографіка дають змогу засвоювати нові слова й граматичні конструкції невеликими інформаційними блоками. Дослідження використання Instagram-завдань у навчанні граматики продемонструвало позитивні результати порівняно з традиційним онлайн-навчанням: учасники експериментальної групи, які виконували завдання на основі Instagram, продемонстрували кращі результати у засвоєнні граматичного матеріалу. [5]

Окремої уваги заслуговує використання YouTube та Instagram для збагачення словникового запасу. Візуальна й аудіовізуальна подача інформації дає змогу пов'язувати нове слово з конкретним предметом, ситуацією або дією. Крім того, повторне прослуховування чи перегляд матеріалу створює можливість для мимовільного закріплення лексичних одиниць. Дослідження, присвячені використанню Instagram та YouTube для вивчення англійської лексики, також розглядають їхній зв'язок із мотивацією, задоволенням від навчання та готовністю здобувачів до іншомовної комунікації.[4]

Ще однією важливою можливістю соціальних мереж є розвиток навичок аудіювання. Перегляд відео іноземною мовою дозволяє слухати мовлення різних людей, знайомитися з різними акцентами та варіантами вимови. При цьому здобувач може самостійно регулювати складність матеріалу: обирати відео відповідно до свого рівня, використовувати субтитри, змінювати швидкість відтворення та повторювати складні фрагменти.

Однак, важливо не плутати просте споживання контенту з навчанням. Сам факт перегляду великої кількості англомовних відео не означає автоматичного покращення мовних навичок. Найбільшу

користь дає активна робота з контентом: виписування нових слів, повторення фраз уголос, використання нової лексики у власних реченнях, написання коментарів та спілкування з іншими користувачами.

Дослідження 2026 року, присвячене повсякденному контакту молоді з англійською мовою через YouTube, Instagram і TikTok, також наголошує на важливості того, як саме людина взаємодіє з контентом, а не лише на самій частоті його перегляду. Адже, без чіткої мети здобувач може залишатися лише пасивним споживачем контенту. Наприклад, перегляд десятків іншомовних відео не обов'язково призведе до систематичного засвоєння лексики. [6]

Серед основних проблем використання соціальних мереж у мовній освіті дослідники називають відволікання від навчального завдання, питання конфіденційності та безпеки, нерівний доступ до технічних засобів і мережі Інтернет, а також необхідність педагогічного супроводу.

Ще однією проблемою є достовірність мовного контенту. У соціальних мережах користувачі можуть поширювати матеріали з граматичними, лексичними або орфографічними помилками. Крім того, розмовна мова в соціальних мережах часто містить скорочення, сленг, ненормативну лексику та мовні конструкції, які не завжди доцільно використовувати в академічному чи офіційному спілкуванні. Тому важливим завданням викладача є формування у студентів критичного ставлення до іншомовного цифрового контенту.

Отже, соціальні мережі доцільно розглядати не як заміну традиційним методам навчання, а як додатковий ресурс, який розширює мовне середовище здобувача освіти. Їхня перевага полягає у доступності, мультимедійності, інтерактивності та можливості регулярного контакту з реальною мовою. За умови педагогічно обґрунтованого використання соціальні мережі можуть сприяти розвитку лексичних, граматичних, аудитивних і комунікативних навичок, підвищувати мотивацію та створювати додаткові можливості для міжкультурної комунікації.

Таким чином, ефективність соціальних мереж у вивченні іноземної мови значною мірою залежить не від самої платформи, а

від характеру її використання. Найбільш продуктивним є поєднання соціальних мереж із традиційними формами мовної освіти, коли цифровий контент стає основою для цілеспрямованих навчальних завдань. Перспективним напрямом подальших досліджень є вивчення ефективності окремих платформ для розвитку конкретних мовних компетентностей, а також розроблення методичних рекомендацій щодо безпечного, критичного та педагогічно доцільного використання соціальних мереж у процесі вивчення іноземних мов. [1]

ЛІТЕРАТУРА

1. Вивчення англійської через TikTok та інші соціальні мережі. *Smile School*. URL: https://smile-school.kiev.ua/vyvchennya-anglijskoyi-cherez-tiktok-ta-inshi-sotsialni-merezhi/
2. Доложевська Л. О., Мартинюк А. П. Соціальні мережі як педагогічний ресурс у навчанні іноземної мови. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 4. С. 31–38. URL: https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2025.4.4
3. Дубініна, Н. В., Мар'янко, Я. Г., Картель, Т. М. (2025). Переваги використання соціальних мереж та інтерактивних платформ у створенні освітнього контенту з іноземних мов. Педагогічна Академія: наукові записки, (20). URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.16462889
4. Jiang S., Zhao H. Learning english vocabulary via Instagram or YouTube: Surveying the impacts on motivation, growth mindfulness, willingness to communicate, and enjoyment from the lens of self-determination theory. *Learning and Motivation*. 2025. Vol. 89. P. 102089. URL: https://doi.org/10.1016/j.lmot.2024.102089
5. Mobile assisted language learning in learning English through social networking tools: An account of Instagram feed-based tasks on learning grammar and attitude among English as a foreign language learners / C. Teng et al. *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. URL: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1012004

6. Thi Ngoc Man Nguyen, Natasha Anne Rappa, Lauren O'Mahony. A systematic review of social networking sites for learningEnglish as a second or an additional language. *INNOVATION IN LANGUAGE LEARNING AND TEACHING*. 2026. URL: https://doi.org/10.1080/17501229.2026.2660853

УДК 81'25:811.161.2:811.162.1

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПЕСТЛИВИХ ТА ЗГРУБІЛИХ ФОРМ СЛІВ НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ МОВ

Андрій БАБИЧ, Гліб ЗЕЛІНСЬКИЙ

Науковий керівник – ВЕРБИЦЬКА Лідія Олегівна, завідувач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації, кандидат філологічних наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Українські «матуся», «сонечко», «злодюга» та польські «mamusia», «słoneczko», «złodziejaszek» називають людей або явища й водночас виражають ставлення до них. Саме цей оцінний складник створює перекладацьку проблему: спорідненість мов допомагає впізнати словотвірну модель, проте не гарантує однакового емоційного впливу. Пестливе звертання в конкретній ситуації може звучати докірливо, а на перший погляд згрубіле найменування – передавати співчуття. Тому переклад таких одиниць потребує зіставлення їхніх функцій у висловленні.

Поняття пестливости, зменшености, збільшености та згрубілости доцільно розмежовувати. Зменшеність і збільшеність стосуються параметрів об'єкта, тоді як пестливість і згрубілість передають його оцінку мовцем. У формулюванні теми тез слово «форми» вжито в широкому значенні: предметом аналізу є передусім похідні слова із суфіксами суб'єктивної оцінки, а не відмінкові чи числові форми однієї лексеми. С. Каленюк і Л. Савчук також розглядають такі утворення як окремі слова та показують залежність їхньої стилістичної функції від контексту [1, с. 51–53].